

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 33, 2024

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1573](#) 05-11-2024

Heeft de verdachte opgeruid tot het plegen van enig strafbaar feit en gehandeld met het voor opruiing vereiste opzet?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1575](#) 05-11-2024

Kan uit de bewijsvoering worden afgeleid dat het besluit van het CBR tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte aan hem bekend is gemaakt?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1558](#) 05-11-2024

Is er sprake van motiveringsgebreken?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1578](#) 05-11-2024

Is de afwijzing van het getuigenverzoek door het hof toereikend gemotiveerd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1415](#) 05-11-2024

Kon het hof bij de strafoplegging volstaan met een verwijzing naar de strafmotivering in het proces-verbaal van de zitting, ondanks dat deze geen inhoudelijke weergave van de mondelinge motivering bevat?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1454](#) 05-11-2024

Kon hof het door betrokkene ingestelde hoger beroep na rolzitting niet-ontvankelijk verklaren, nu karakter van rolzitting meebrengt dat inhoudelijke behandeling op later moment zal plaatsvinden?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1512](#) 05-11-2024

Bewijksklacht.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1513](#) 05-11-2024

Heeft het hof toereikend gemotiveerd waarom het alternatief scenario verworpen is en heeft het hof de beslissing in het openbaar uitgesproken?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1572](#) 05-11-2024

Heeft de officier van justitie het voornemen om de ontnemingsvordering aanhangig te maken overeenkomstig artikel 311 lid 1 Sv tijdig aangekondigd?

RECHTSPRAAK

Kon het hof bij de strafoplegging volstaan met een verwijzing naar de strafmotivering in het proces-verbaal van de zitting, ondanks dat deze geen inhoudelijke weergave van de mondelinge motivering bevat?

Kon het hof bij de strafoplegging volstaan met een verwijzing naar de strafmotivering in het proces-verbaal van de zitting, ondanks dat deze geen inhoudelijke weergave van de mondelinge motivering bevat?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met artikel 359 lid 6 Sv in zijn uitspraak niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven die hebben geleid tot het opleggen van een vrijheidsbenemende straf.

De overwegingen bevatten geen opgave van de redenen die in het bijzonder hebben geleid tot de keuze van het opleggen van een vrijheidsbenemende straf. Dat is in strijd met artikel 359 lid 6 Sv. Dat verzuim leidt op grond van artikel 359 lid 8 Sv tot nietigheid (vgl. HR 27 september 2016, ECLI:NL:HR:2016:2191).

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Opmerking verdient dat het hof, door in zijn arrest voor de strafmotivering te verwijzen naar het eventueel op te maken proces-verbaal van de terechtzitting ook niet heeft voldaan aan het vereiste van artikel 359 lid 5 Sv dat het arrest de redenen opgeeft die de straf hebben bepaald of tot de maatregel hebben geleid. Dat die redenen in het arrest worden opgenomen, zonder daarbij een verwijzing naar het proces-verbaal van de terechtzitting te hanteren, is van belang omdat, gelet op de regeling van artikel 327a Sv, op het moment dat het arrest wordt gewezen een (volledig) proces-verbaal van de terechtzitting (nog) niet beschikbaar hoeft te zijn. (Vgl. HR 13 februari 2024, ECLI:NL:HR:2024:232.)

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1415

Zaaknummer: 23/01745

Rechters: V. van den Brink, T.B. Trotman en R. Kuiper

Advocaten: D. Bektesevic

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht.

Bewijsklacht.

Het cassatiemiddel klaagt over de bewezenverklaring van het onder 2 ten laste gelegde witwassen.

Het cassatiemiddel faalt. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 15 tot en met 26.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1512

Zaaknummer: 22/01950

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T.B. Trotman

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 420bis Sr

RECHTSPRAAK

Heeft het hof toereikend gemotiveerd waarom het alternatief scenario verworpen is en heeft het hof de beslissing in het openbaar uitgesproken?

Heeft het hof toereikend gemotiveerd waarom het alternatief scenario verworpen is en heeft het hof de beslissing in het openbaar uitgesproken?

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over de manier waarop het hof een door de verdediging geschetst alternatief scenario heeft verworpen.

Gelet op wat het hof heeft vastgesteld en overwogen over de gedragingen van de verdachte – in het bijzonder over de aanwezigheid van de verdachte toen zijn mededader met een breekijzer de deur van een woning probeerde te openen en vervolgens het glas van die deur insloeg, het slaan en trappen van de verdachte zelf tegen die deur en het, nadat zijn mededader in de woning was geweest, samen wegrennen – is zijn verwerping van het door de verdediging geschetste alternatief scenario toereikend gemotiveerd.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt dat de bestreden beslissing niet in het openbaar is uitgesproken.

Uit de stukken blijkt niet dat de beslissing van het hof overeenkomstig artikel 362 lid 1 Sv in samenhang met artikel 415 lid 1 Sv in het openbaar is uitgesproken. Daarom moet het ervoor worden gehouden dat dit niet is gebeurd. Het cassatiemiddel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad zal doen wat het hof had moeten doen en zelf de beslissing van het hof op de openbare terechtzitting uitspreken.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1513

Zaaknummer: 22/02368

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en R. Kuiper

Advocaten: E.E.W.J. Maessen

Wetsartikelen: 362 Sv en 415 Sv

RECHTSPRAAK

Kon hof het door betrokkene ingestelde hoger beroep na rolzitting niet-ontvankelijk verklaren, nu karakter van rolzitting meebrengt dat inhoudelijke behandeling op later moment zal plaatsvinden?

Kon hof het door betrokkene ingestelde hoger beroep na rolzitting niet-ontvankelijk verklaren, nu karakter van rolzitting meebrengt dat inhoudelijke behandeling op later moment zal plaatsvinden?

Het cassatiemiddel keert zich tegen de niet-ontvankelijkverklaring door het hof van het door de verdachte ingestelde hoger beroep.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte geen schriftuur houdende grieven heeft ingediend en ook niet – eventueel via een gemachtigd raadsman – mondeling bezwaren tegen het vonnis heeft opgegeven. Het mede hierop gebaseerde oordeel dat het door de verdachte ingestelde hoger beroep niet-ontvankelijk moet worden verklaard, is in het licht van de stukken – waaruit onder meer blijkt dat de raadsman van de verdachte al voorafgaand aan de rolzitting door de griffie van het hof werd benaderd over de planning van een datum voor de inhoudelijke behandeling van de zaak – niet zonder meer begrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat de daar onder (iii) weergegeven brief onder meer inhoudt dat ‘Wanneer niet tot een gezamenlijk standpunt gekomen wordt of het Hof van oordeel is dat het gezamenlijk standpunt geen rechtvaardige uitkomst van de procedure oplevert, de zaak naar de rolzitting zal gaan om daar een inschatting te maken van de uiteindelijke inhoudelijke behandelingszitting op een latere inhoudelijke zitting’, terwijl het hof niet zo’n latere inhoudelijke zitting heeft laten plaatsvinden. Dat deze brief ook – maar zonder nadere toelichting – inhoudt dat ‘op de rolzitting (...) de gebruikelijke vaststellingen en beslissingen (kunnen) worden genomen als bijvoorbeeld niet-ontvankelijkheid’, maakt dat niet anders.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1454

Zaaknummer: 22/02232

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en R. Kuiper

Advocaten: R. Zilver

Wetsartikelen: 416 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft de officier van justitie het voornemen om de ontnemingsvordering aanhangig te maken overeenkomstig artikel 311 lid 1 Sv tijdig aangekondigd?

Heeft de officier van justitie het voornemen om de ontnemingsvordering aanhangig te maken overeenkomstig artikel 311 lid 1 Sv tijdig aangekondigd?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door het hof van het verweer dat strekt tot niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie in de ontnemingsvordering. Het voert daartoe aan dat het voornemen van de officier van justitie om een ontnemingsvordering aanhangig te maken niet overeenkomstig artikel 311 lid 1 Sv (tijdig) is aangekondigd.

Het voorschrift van artikel 311 lid 1 Sv dat de officier van justitie in de strafzaak kenbaar maakt, voor zover dat aan de betrokkene niet al eerder was gebleken, of hij voornemens is een ontnemingsvordering aanhangig te maken, strekt ertoe dat de betrokkene niet langer dan nodig in onzekerheid hoeft te verkeren of na de strafzaak nog een ontnemingsprocedure zal volgen. Dit voorschrift vormt echter geen garantie dat de betrokkene op de hoogte komt van het voornemen van de officier van justitie. Zo is onder meer niet voorgeschreven dat als de strafzaak bij verstek wordt behandeld het voornemen van de officier van justitie wordt betekend aan de betrokkene. (Vgl., in enigszins andere bewoordingen, HR 9 december 2003, ECLI:NL:HR:2003:AK3574 en HR 11 januari 2011, ECLI:NL:HR:2011:BN2297.) Daarnaast is van belang dat de rechtszekerheid van de betrokkene, ook als hij niet op de hoogte komt van het voornemen van de officier van justitie, mede wordt gediend met het voorschrift van artikel 511b lid 1 Sv over de termijn waarbinnen de ontnemingsvordering aanhangig moet worden gemaakt. Dit voorschrift vormt een waarborg voor de betrokkene, in die zin dat aan de betrokkene na verloop van tijd duidelijkheid wordt verschaft of het openbaar ministerie overgaat tot het instellen van een ontnemingsvordering. (Vgl. HR 10 december 2019, ECLI:NL:HR:2019:1932, r.o. 2.5.1.)

Uit het vorenstaande volgt dat bij de beantwoording van de vraag of aan de omstandigheid dat een ontnemingsvordering wordt ingediend zonder dat het voornemen daartoe op de wijze als voorzien in artikel 311 lid 1 Sv is aangekondigd, een rechtsgevolg moet worden verbonden, mede bepalend is het vertrouwen dat de betrokkene in het concrete geval mocht hebben dat het op enig moment indienen van een ontnemingsvordering achterwege zou blijven (vgl. HR 23 april 2019, ECLI:NL:HR:2019:600, r.o. 6.6.2). De rechter moet daarom nagaan in welke mate de betrokkene door dat verzuim in zijn belangen is geschaad en mede aan de hand daarvan beoordelen of het verzuim moet leiden tot een rechtsgevolg en, zo ja, welk rechtsgevolg passend is.

De omstandigheid dat de officier van justitie heeft verzuimd om tijdig op grond van artikel 311 lid 1 Sv het voornemen tot het indienen van de ontnemingsvordering kenbaar te maken, is op zichzelf niet toereikend om bij de betrokkene het gerechtvaardigde vertrouwen te wekken dat het indienen van een ontnemingsvordering achterwege zal blijven. Daarom kan aan die enkele omstandigheid niet het rechtsgevolg van niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie in de ontnemingsvordering worden verbonden. Onder omstandigheden kan het nadeel dat de betrokkene heeft ondervonden door het verzuim om tijdig op grond van artikel 311 lid 1 Sv het voornemen tot het indienen van de ontnemingsvordering kenbaar te maken aanleiding geven tot vermindering van de betalingsverplichting. Zo'n vermindering van de betalingsverplichting komt in aanmerking als – gelet op het door de betrokkene geleden nadeel – het vormverzuim in het concrete geval zo ernstig is dat niet kan worden volstaan met de enkele constatering van dat vormverzuim (vgl. HR 1 december 2020, ECLI:NL:HR:2020:1889, r.o. 2.1.3, 2.2.2 en 2.3).

Het hof heeft het namens de betrokkene gevoerde verweer verworpen en daaraan als zijn oordeel ten grondslag gelegd dat de enkele omstandigheid dat niet aannemelijk is geworden dat de betrokkene tijdig bekend is geworden met het in artikel 311 lid 1 Sv bedoelde voornemen van de officier van justitie tot het indienen van de ontnemingsvordering, niet kan leiden tot niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie in de ontnemingsvordering. Dat oordeel is, gelet op wat eerder is vooropgesteld, juist. Het is ook toereikend gemotiveerd, nu het namens de betrokkene gevoerde verweer uitsluitend strekt tot niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie in de ontnemingsvordering en daarbij voor het gedane beroep op gerechtvaardigd vertrouwen van de betrokkene in de kern niet meer wordt aangevoerd dan dat de oproeping in verband met de behandeling op de terechtzitting van de ontnemingsvordering pas bijna zes maanden na het vonnis in de strafzaak is uitgereikt en dat de betrokkene daarvoor niet (op juiste wijze) op de hoogte zou zijn gebracht van het voornemen van het openbaar ministerie om een ontnemingsvordering aanhangig te maken.

Het cassatiemiddel faalt.

De redactie, november 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1572

Zaaknummer: 22/02887

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en F. Posthumus

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan en Vromen, S.A.H. S.A.H. Vromen

Wetsartikelen: 311 Sv

RECHTSPRAAK

Is er sprake van motiveringsgebreken?

Is er sprake van motiveringsgebreken?

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof in strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven waarom het is afgeweken van een door de verdediging naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt over het gebruik van de verklaringen van de [familie] als (steun)bewijs voor de in de zaak met parketnummer 10-030857-20 onder 1 ten laste gelegde mondelinge bedreiging.

Wat de raadvrouw van de verdachte op de terechtzitting in hoger beroep naar voren heeft gebracht over de verklaring van [aangever], die volgens de verdediging niet als steunbewijs voor de verklaring van [benadeelde 1] zou mogen worden beschouwd voor de ten laste gelegde mondelinge bedreiging, kan niet anders worden opgevat dan als een standpunt dat duidelijk, door argumenten ondersteund en voorzien van een ondubbelzinnige conclusie aan het hof is voorgelegd. Het hof is in zijn uitspraak van dit uitdrukkelijk onderbouwde standpunt afgeweken door de verklaring van [aangever] – als bewijsmiddel 1: een aangifte namens [benadeelde 1] – naast de verklaring van [benadeelde 1] (als bewijsmiddel 2) voor het bewijs te gebruiken. De motivering van deze afwijking ligt besloten in de als bewijsmiddel 3 gebruikte verklaring van de verdachte, die onder meer inhoudt: ‘Ik zeg u dat ik de aangevers zeker weten heb bedreigd. Op de beurs in Rijswijk heb ik hen gezien’. Het hof heeft kennelijk en niet onbegrijpelijk geoordeeld dat die verklaring van de verdachte voldoende steun geeft aan de verklaring van [benadeelde 1] (bewijsmiddel 2) zoals deze mede is overgebracht door [aangever] (bewijsmiddel 1). Het hof was niet op grond van artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv gehouden tot een nadere motivering van de bewezenverklaring (vgl. HR 11 april 2006, ECLI:NL:HR:2006:AU9130, r.o. 3.8.2 onder (i)).

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, faalt het.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over de toewijzing door het hof van de door de benadeelde partij

[benadeelde 1] gevorderde immateriële schadevergoeding.

Het hof heeft de vordering tot vergoeding van immateriële schade van de benadeelde partij toegewezen tot een bedrag van € 200, vermeerderd met de wettelijke rente. Mede in aanmerking genomen dat deze vordering namens de verdachte gemotiveerd is betwist, is dat oordeel ontoereikend gemotiveerd. Daarbij is van belang dat uit de overwegingen van het hof niet kan worden afgeleid op welke in artikel 6:106 BW vermelde grond en op welke door het hof vastgestelde omstandigheden het hof de toewijzing van dit deel van de vordering van de benadeelde partij heeft gebaseerd. Dat brengt mee dat ook de oplegging van de in artikel 36f Sr voorziene maatregel niet in stand kan blijven (vgl. HR 18 juni 2019, ECLI:NL:HR:2019:901).

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1558

Zaaknummer: 22/02060

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en C.N. Dalebout

Advocaten: M.C. Levy en D.N. de Jonge

Wetsartikelen: 359 Sv en 36f Sr

RECHTSPRAAK

Is de afwijzing van het getuigenverzoek door het hof toereikend gemotiveerd?

Is de afwijzing van het getuigenverzoek door het hof toereikend gemotiveerd?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door het hof van het door de verdediging gedane verzoek tot het horen van [getuige 1] als getuige.

Het hof heeft het verzoek tot het horen van [getuige 1] als getuige afgewezen. Het hof heeft deze afwijzing als volgt gemotiveerd:

‘Ten aanzien van het verzoek tot het opnieuw horen van [getuige 2] heeft het hof overwogen dat zij op 9 januari 2023 als getuige is gehoord bij de raadsheer-commissaris. Zij is toen ook door de verdediging bevraagd. De enkele omstandigheid dat zij daarna nog audiofragmenten heeft toegestuurd, waarvan de context ook onduidelijk is, maakt niet dat het hof het noodzakelijk vindt haar nogmaals als getuige te horen. Hetzelfde geldt voor het horen van haar echtgenoot, [getuige 1]. Ook dit verzoek acht het hof niet noodzakelijk.’

In zijn arrest van 4 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1015 heeft de Hoge Raad onder meer overwogen:

‘3.7.3. Ingeval het verzoek tot het horen een persoon betreft die in het vooronderzoek nog geen verklaring heeft afgelegd, dient de motivering van het verzoek betrekking te hebben op het belang van het afleggen van een verklaring door het horen van deze getuige voor enige in de strafzaak uit hoofde van de art. 348 en 350 Sv te nemen beslissing, en dienen in het bijzonder de redenen te worden opgegeven waarom de verklaring kan strekken tot staving van de betwisting van het tenlastegelegde dan wel ter onderbouwing van een verweer of standpunt dat betrekking heeft op een van de andere door de rechter uit hoofde van de art. 348 en 350 Sv te nemen beslissingen.

3.8.1. Of een verzoek tot het horen van getuigen naar behoren is onderbouwd alsook of het

dient te worden toegewezen, zal de rechter in het licht van alle omstandigheden van het geval – en met inachtneming van het toepasselijke criterium – moeten beoordelen. De rechter dient, indien hij een verzoek afwijst, de feitelijke en/of juridische gronden waarop die afwijzing berust, in het proces-verbaal van de terechtzitting dan wel de uitspraak op te nemen. Die rechterlijke motiveringsplicht steunt mede op art. 6 EVRM.

3.8.2. In cassatie gaat het bij de beoordeling van de afwijzing van een verzoek tot het horen van getuigen in de kern om de vraag of de beslissing begrijpelijk is in het licht van – als waren het communicerende vaten – enerzijds hetgeen aan het verzoek ten grondslag is gelegd en anderzijds de gronden waarop het is afgewezen.’

De uitspraak van het EHRM in de zaak *Keskin/Nederland* (EHRM 19 januari 2021, nr. 2205/16) heeft aanleiding gegeven de eisen met betrekking tot de onderbouwing van verzoeken van de verdediging tot het oproepen en horen van getuigen bij te stellen waar het gaat om getuigen die een verklaring met een belastende strekking hebben afgelegd. In de terminologie van het EHRM betreft het dan ‘prosecution witnesses’ of getuigen à charge. Die bijstelling houdt – kort gezegd en voor zover hier van belang – in dat in bepaalde gevallen het belang bij het oproepen en horen van een getuige moet worden voorondersteld, zodat van de verdediging geen nadere onderbouwing van dit belang mag worden verlangd. Dat is aan de orde als het verzoek betrekking heeft op een getuige ten aanzien van wie de verdediging het ondervragingsrecht nog niet heeft kunnen uitoefenen, terwijl deze getuige al – in het vooronderzoek of anderszins – een verklaring heeft afgelegd met een belastende strekking. Het gaat dan om een verklaring die door de rechter voor het bewijs van het ten laste gelegde feit zou kunnen worden gebruikt of al is gebruikt. (Vgl. HR 20 april 2021, ECLI:NL:HR:2021:576.)

In deze zaak heeft de raadsman van de verdachte verzocht om [getuige 1] als getuige op te roepen en te horen. Uit het verzoek en de procesgang blijkt niet dat [getuige 1] – in het vooronderzoek of anderszins – al een verklaring had afgelegd met een belastende strekking, zodat het verzoek van de raadsman niet betrekking heeft op een getuige die een verklaring heeft afgelegd met een belastende strekking, zoals hierboven bedoeld. Dat betekent dat de uit het hiervoor genoemde arrest van 4 juli 2017 voortvloeiende regel geldt dat het verzoek tot het horen van getuigen door de verdediging moet worden gemotiveerd. Het arrest van 20 april 2021 heeft daarin geen verandering gebracht. (Vgl. HR 21 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1931.)

De verdediging heeft aan het verzoek om [getuige 1] als getuige te horen ten grondslag gelegd dat zijn echtgenote [getuige 2] ‘bij de raadsheer-commissaris gedetailleerd [heeft] verklaard dat [slachtoffer] bij haar thuis heeft gezegd dat haar beschuldigingen aan het adres van cliënt

in strijd met de waarheid zijn' en dat [getuige 1] en haar zoon ([getuige 8]) erbij aanwezig waren toen [slachtoffer] die verklaring aflegde. De verdediging heeft hierover aangevoerd dat een verklaring van [getuige 1] kan 'bijdragen aan de overtuiging dat [slachtoffer] in strijd met de waarheid cliënt heeft beschuldigd van seksueel misbruik'.

Het hof heeft het verzoek van de verdediging om [getuige 1] en (nogmaals) [getuige 2] als getuige te horen afgewezen op de grond dat het hof het horen van deze getuigen niet noodzakelijk acht. Daartoe heeft het hof overwogen dat [getuige 2] als getuige is gehoord bij de raadsheer-commissaris en toen ook door de verdediging is bevraagd, terwijl in cassatie niet wordt geklaagd over de afwijzing door het hof van het verzoek om [getuige 2] nogmaals te horen. Verder komt uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 6 september 2023 naar voren dat ook haar zoon [getuige 8] door de raadsheer-commissaris is gehoord. Tegen deze achtergrond ligt in de afwijzing van het verzoek om [getuige 1] als getuige te horen, als oordeel van het hof besloten dat het zich voldoende ingelicht acht. Het hof heeft daarbij kennelijk betrokken dat de verdediging niet heeft aangeduid waarover [getuige 1] anders of meer zou kunnen verklaren dan door [getuige 2] en [getuige 8] al ten overstaan van de raadsheer-commissaris was gedaan, terwijl uit de overwegingen van het hof niet kan worden afgeleid dat het die verklaring van [getuige 2] niet aannemelijk acht en uit die overwegingen wel blijkt waarom het de verklaring van [slachtoffer] die het voor het bewijs heeft gebruikt, geloofwaardig acht. Gelet op wat hiervoor is vooropgesteld, getuigt dat oordeel niet van een onjuiste rechtsopvatting. Het is ook niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

De redactie, november 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1578

Zaaknummer: 23/03738

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en T.B. Trotman

Advocaten: W.H. Jebbink

Wetsartikelen: 6 EVRM, 348 Sv en 350 SV

RECHTSPRAAK

Heeft de verdachte opgeruid tot het plegen van enig strafbaar feit en gehandeld met het voor opruiing vereiste opzet?

Heeft de verdachte opgeruid tot het plegen van enig strafbaar feit en gehandeld met het voor opruiing vereiste opzet?

De cassatiemiddelen komen op tegen de bewezenverklaring van het onder 1 en 2 ten laste gelegde. Het eerste cassatiemiddel richt zich onder meer tegen het oordeel van het hof dat de verdachte door het op Twitter plaatsen van de ten laste gelegde berichten, heeft opgeruid in de zin van artikel 131 lid 1 Sr tot het plegen van enig strafbaar feit. Het tweede cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de verdachte heeft gehandeld met het voor opruiing vereiste opzet. De cassatiemiddelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

Overeenkomstig de tenlastelegging is ten laste van de verdachte bewezen verklaard dat:

‘1. hij op 14 mei 2018 in Nederland in het openbaar, bij geschrift tot enig strafbaar feit heeft opgeruid, door het plaatsen van een bericht en/of reactie op social media te weten op het [twitteraccount 1] met de tekst:

“Vandaag in Palestina weer tientallen jonge mensen door kogels van de zionistische bezettingsmacht vermoord. Het wordt druk in het paradijs”

“Moge Allah swt de zionisten vernietigen”

en daarbij emoji’s van een vuist en van vuur te plaatsen.

2. hij op 22 en 23 mei 2018 te ‘s-Gravenhage, althans in Nederland in het openbaar, bij geschrift tot enig strafbaar feit heeft opgeruid, door het plaatsen van een bericht en/of reactie op social media te weten op het [twitteraccount 1] met de tekst:

“May Allah swt destroy the zionists.”.’

In het begrip ‘opruiging’ als bedoeld in artikel 131 lid 1 Sr ligt opzet besloten. Voor een

bewezenverklaring van opruiing is daarom ten minste vereist dat de verdachte bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat zijn uitingen derden aansporen tot strafbaar gedrag of tot gewelddadig optreden tegen het openbaar gezag.

De bewijsoverwegingen van het hof houden over het opruiende karakter van de tweets in de kern het volgende in. De verdachte heeft de in de bewezenverklaring weergegeven tweets opgesteld in de vorm van een smeekbede. Die smeekbede heeft betrekking op een groep personen met een bepaalde politieke overtuiging, te weten: zionisten, en houdt als wens in dat deze groep wordt vernietigd door Allah. Met de term 'vernietigen' in de smeekbede wordt daarbij bedoeld: het op een gewelddadige wijze doden. Tweets kunnen een groot publiek bereiken. Met het plaatsen van deze berichten op Twitter is dan ook tegenover dit publiek de algemene wens uitgesproken dat zionisten worden gedood en daarmee ook de algemene wens dat strafbare feiten ten aanzien van hen plaatsvinden.

Het hof heeft vervolgens geoordeeld dat, ook al hebben de tweets de vorm van een aan Allah gerichte smeekbede, sprake is van opruiing als bedoeld in artikel 131 lid 1 Sr. Daaraan heeft het hof ten grondslag gelegd dat het uitspreken van een wens anderen tot actie kan bewegen en kan bijdragen aan de vervulling van die wens, en dat in de omstandigheden van dit geval – gelet op de context van de in 2018 en 2019 bestaande terroristische dreiging, de antisemitische teneur in de Twitterberichten van de verdachte, het gebruik van de term 'vernietigen' en de toevoeging van de emoticons van vuur en een vuist – in de Twitterberichten aan het publiek een wens is uitgesproken die als ophitsend moet worden beschouwd.

Dit oordeel van het hof is – gelet op wat het hof heeft overwogen over de inhoud en de strekking van de tweets en de context waarin deze aan het publiek zijn gedaan – toereikend gemotiveerd. Dat de in de tweets opgenomen wens niet rechtstreeks aanspoort tot enig strafbaar feit, doet daaraan niet af.

Het eerste cassatiemiddel faalt in zoverre.

Bij zijn oordeel over het voor opruiing vereiste opzet heeft het hof het volgende in aanmerking genomen. Met het gebruik van het woord 'vernietigen' is, gelet op de wijze waarop dat woord door de verdachte is gebruikt in reactie op (nieuws)berichten over het gewelddadige conflict tussen Israël en de Palestijnen, de kans aanmerkelijk dat lezers van die berichten de uitlatingen van de verdachte zouden opvatten als aanmoediging tot het plegen van een strafbaar feit. Daarbij wordt met het gebruiken van een openbaar sociaal medium met een groot bereik, zoals Twitter, de kans vergroot dat iemand daadwerkelijk overgaat tot het doen van hetgeen waartoe wordt aangemoedigd. Voor de verdachte waren deze omstandigheden kenbaar, maar hij heeft niettemin zijn uitlatingen gedaan via zijn openbare Twitteraccount,

wetende dat hij ruim 31.000 volgers heeft en zijn tweets konden worden geretweet. Het hof heeft verder in zijn oordeel betrokken dat uit het dossier volgt dat de uitlatingen van de verdachte door derden ook daadwerkelijk zijn opgevat als een aanmoediging tot het plegen van strafbare feiten, waarbij het hof kennelijk doelt op een waarschuwende reactie die is gevolgd op de tweet van 14 mei 2018 en die inhoudt dat met die tweet mensen worden aangezet tot het plegen van terreurdaden, waarna de verdachte zijn uitlatingen niet heeft genuanceerd, maar exact dezelfde uiting heeft herhaald.

Het hierop gebaseerde oordeel van het hof dat de verdachte met het doen van zijn uitlatingen de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat zijn uitingen derden aansporen tot strafbaar gedrag, is toereikend gemotiveerd. Voor zover het tweede cassatiemiddel hierover klaagt, faalt het.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1573

Zaaknummer: 22/04850

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en C. Caminada

Advocaten: R.J. Baumgardt en M.J. van Berlo

Wetsartikelen: 131 Sr

RECHTSPRAAK

Kan uit de bewijsvoering worden afgeleid dat het besluit van het CBR tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte aan hem bekend is gemaakt?

Kan uit de bewijsvoering worden afgeleid dat het besluit van het CBR tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte aan hem bekend is gemaakt?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring ontoereikend is gemotiveerd, omdat uit de door het hof gebruikte bewijsmiddelen niet kan volgen dat het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte aan hem is bekendgemaakt.

Voor zover het cassatiemiddel daarover klaagt, slaagt het. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

De redactie, november 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1575

Zaaknummer: 23/03700

Rechters: M.J. Borgers, A.E.M. Röttgering en C.N. Dalebout

Advocaten: J. van der Stel

Wetsartikelen: 9 WVV